

ASUMAN BAYTOP'UN ÖZGEÇMİŞİ, BOTANİK GEZİLERİ, BİTKİ KOLEKSİYONU, KİTAPLARI, YAYIN LİSTESİ

Feza Günergun

Asuman Baytop'un özgeçmişi

Prof. Dr.sc.nat., Dr.h.c.Asuman BAYTOP, 1920 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Sainte-Pulchérie Fransız Kız Orta Okulu'nda, lise öğrenimini Şişli Terakki Lisesi'nde, yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Eczacı Mektebi'nde yaptı. Bu okuldan Haziran 1943'te mezun oldu. Eylül 1943'te İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Farmakobotanik ve Genetik Enstitüsü'ne asistan olarak girdi. Burada, Genel Botanik, Farmakobotanik ve Farmakognozi ders ve laboratuvarlarında Ord.Prof.Dr. Alfred Heilbronn'un asistanlığını yaptı. 1947-1949 yılları arasında Zürich'te, Eidgenössische Technische Hochschule'nin Eczacılık Enstitüsü'nde Farmakognozi dalında, Prof.Dr. Hans Flück'ün yanında doktorasını yaptı ve Dr.sc.nat. ünvanını aldı. Haziran 1949'da yurda döndü ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognozi Enstitüsü'ne asistan olarak girdi. 1952'de Üniversite doçenti oldu. 1954'te aynı enstitüde doçent kadrosuna atandı. 1963'te Üniversite profesörü oldu. 1964'te, o yıl Eczacılık Fakültesi içinde kurulan Farmasötik Botanik Kürsüsü direktörlüğüne atandı. 1987 yılında yaş haddinden dolayı emekliye ayrıldı. Bu tarihten sonra, aynı fakültede Farmasötik Botanik dersini vermek ve Fakülte herbaryumunun gelişmesini sağlamak görevi ile sözleşmeli olarak çalıştı. 1 Ocak 1992'den itibaren sözleşme yenilenmedi. Bununla beraber Herbaryum'a gelerek bilimsel araştırmalarını sürdürdü ve Türkiye florasına katkılarda bulunmaya devam etti, yayın yaptı, kitap yazdı.

A.Baytop'un ilk araştırmaları Farmakognozi alanındadır. Başlangıçta çalışmalarını bitkilerin uçucu yağları üzerinde yoğunlaştırmış, daha sonra çalışmalarını Farmakognozinin botanik yönünde sürdürmüştür. Bitkisel drogları anatomik olarak teşhis etmeyi mümkün kılan bir atlas hazırlamıştır. Anatomik çalışmaları yanında A.Baytop, Türkiye'nin çeşitli bölgelerini dolaşarak Türkiye'nin tıbbi ve faydalı bitkilerinden örnekler toplamaya, bunların yerli adlarını saptamaya başlamış, bu arada Türkiye'nin diğer bitkilerinden de örnekler toplayarak ve bunları teşhis ederek Eczacı Okulu (daha sonra Eczacılık Fakültesi) içinde, bugün İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu adını taşıyan bir herbaryum (ISTE) geliştirmiştir. Floristik çalışmalarını hem bölgesel, hem de sistematik yönden planlamıştır: Bir taraftan yurdumuzun Trakya bölgesi üzerinde yoğun toplamalar yaparken, diğer taraftan belirli

familyalarla ilgilenmiş, bu familyaların bitkilerini özellikle toplamış ve onları tayin etmiştir.

Trakya florası ile ilgili olarak 1955'ten beri yaptığı yayınlarda, bu bölgenin florasına yeni türler ilave etmiştir. Bu türler arasında, Türkiye florası için yeni olan, Avrupa florası için yeni olan, bilim için yeni olan türler vardır. Trakya ile ilgili yoğun çalışmalarından dolayı, kendisine 3-10 Temmuz 1978'de İstanbul'da toplanan, Balkan flora ve vejetasyonu ile ilgili uluslararası sempozyumda şeref madalyası verilmiştir. Anadolu'da yapmış olduğu floristik çalışmalar sonunda Türkiye için ve bilim için yeni olan türler ortaya çıkmıştır. Floristik bakımdan ilgilendiği ve üzerinde yayın yaptığı familyaların başında tıbbi ve pratik değeri olan familyalar gelmektedir: Solanaceae, Apocynaceae, Papaveraceae, Gramineae gibi. P.H.Davis'in *Flora of Turkey and the East Aegean Islands* adlı eserinin altıncı cildinde Solanaceae familyası ve Nonea (Boraginaceae) cinsi bahislerini, sekizincide Typhaceae bahisini, dokuzuncuda Gramineae familyasından Phalaris, Molinia, Arundo, Phragmites, Cortaderia bahislerini yazmıştır. Türkiye florası ile ilgili çalışmaları ve topladığı örneklerle, P.H.Davis'in *Flora of Turkey* projesine yardımcı olmuştur. Bu eserin sekizinci cildi A.Baytop'a ve eşi T.Baytop'a ithaf edilmiştir.

Şahsen yaptığı floristik çalışmalara ilaveten A.Baytop, kürsüsünde görevli olan genç elemanlara doktora tezi olarak Türkiye florası ile ilgili konular vermiş, daha sonra kendi başlamış olduğu çalışmalardan bir kısmını bu elemanlara devrederek, bu çalışmaların onlar tarafından sonuçlandırılmasına imkân sağlamıştır. Kendisine örneklerini tayin ettirmek isteyen genç botanistlerin bu isteklerini yerine getirmiş, Herbaryum'a gelerek kendi örneklerini buradaki örneklerle kıyaslamak isteyen her genç araştırmacıya tayin işlemlerinde yardımcı olmuş, onları çalışmalarında teşvik etmiştir.

TÜBİTAK'a proje sunarak ve çalışma arkadaşlarını bu yola teşvik ederek, Fakülte herbaryumu için örnek toplanmasını sağlamıştır. Yurtiçi ve yurtdışı herbaryumlarla örnek mübadelesi yapmış, teşhis etme karşılığında Herbaryum'a bitki örneği temin etmiştir. Geliştirdiği herbaryumun bir katalogunu hazırlamış ve bastırmıştır (1984-1992). Bu herbaryum, *Flora of Turkey* projesi (Edinburgh) dışında, *Med-Checklist* (Berlin) ve *Atlas Florae Europaeae* (Helsinki) projelerine sürekli katkılarda bulunmuştur. Herbaryumun değerini ve gelişmesini takdir eden TÜBİTAK, A.Baytop'a 1999 da 'Hizmet Ödülü'nü vermiştir.

Bir herbaryum kurma ve geliştirme çabaları dışında A.Baytop, öğretim ve eğitim konusunda, Farmasötik Botanik Kürsüsü içinde, teorik derslerde kullanmak üzere renkli bir slayt koleksiyonu ile pratiklerde kullanmak üzere

tıbbi bitkilerden oluşan bir öğrenci herbaryumu hazırlamış, tıbbi ve aromatik bitkilerden oluşan sergiler düzenlemiş, öğrenciler için ders ve uygulama kitapları yazmıştır. Kürsü kitaplığını geliştirmiş, Türkiye florası ve komşu ülke florası ile ilgili kitap, dergi, tez, ayrı baskı gibi her türlü yayınları temin etmeğe çalışmıştır.

1968-1986 arasında TÜBİTAK'a altı proje sunmuş, 1959-1982 arasında 8 doktora çalışması yönetmiş, 1979-1995 arasında kürsü içinde 21 bilimsel konuşma yapmış ve konuşmalarını teksir halinde dağıtmıştır. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Mecmuası'nın, ilk sayısından (1965) itibaren 1989 yılına kadar yayın kurulunda önce üye, sonra başkan olarak çalışmıştır. Araştırmalarını emekli oluncaya kadar (1987) ve emekli olduktan sonra da sürdürmüş, ve bu dönemde bilhassa Türkiye'de botanik tarihi konusunda yoğunlaşmıştır. Onun yayın listesinden anlaşılacağı üzere eczacılık öğrenciliğinin son yılında, 1943'de başladığı yayınlarına 2010 yılında da devam etmektedir.

Asuman Baytop'un botanik gezileri ve bitki koleksiyonu

Asuman Baytop'un Türkiye'de yaptığı botanik geziler, onun bitki koleksiyonu ve koleksiyonunun değeri hakkında bir fikir verebilmek için, gezilerini üç grup altında tanıtmayı uygun bulduk: İstanbul yöresi gezileri, Trakya gezileri, Anadolu gezileri. Bu konuda başvurduğumuz başlıca iki kaynak vardır. Biri, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'nun (ISTE) kayıt defterleri, diğeri *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*'da (1965-2000) yer alan örnek kayıtlarıdır. Hemen söyleyebiliriz ki, ISTE'deki orijinal koleksiyonu 23.300 örnek içermekte ve *Flora of Turkey* içinde kayıtlı olan örneklerinin sayısı 1876'yı bulmaktadır.

İstanbul yöresi gezileri

A.Baytop, İstanbul yöresi bitkileri ile bilimsel olarak ilgilenmeye, 1940-1941 döneminde bir eczacı öğrencisi iken, Farmakobotanik dersinin hocası Prof.Dr.Alfred Heilbronn'un (1885-1961) düzenlediği öğrenci gezilerinde, ve daha sonra onun yanında 1943-1946 yıllarında asistan iken katıldığı örnek toplama gezilerinde başlamıştır. Bu ilgi, 25.7.1949'da Eczacı Mektebi Farmakognozi Enstitüsü'ne asistan atandıktan sonra daha da artmıştır.

İstanbul Üniversitesi'nde, İstanbul bitkilerinden oluşan bir koleksiyonun eksikliği karşısında, bu eksikliği gidermek görevinin başlıca İstanbullu botanistlere düştüğü fikrinden hareket ederek A.Baytop, öğretim işleri ve laboratuvar çalışmaları dışında kalan zamanlarında, tatil günlerinde, her fırsatta, İstanbul'un her iki kıtadaki dolaylarında gezmiş, Türk Biologi Derneği'nin

(kuruluşu 1950) tertiplediği gezilere katılmış, topladığı örnekleri tayin edip Enstitü'nün herbaryumuna yerleştirmiş ve tayin sonuçlarını yayımlamıştır. 1955, 1958, 1960, 1962, 1963, 1966'da yaptığı yayınlar, bu tip gezilere dayanan yayınlardır.

A.Baytop, çalışmalarını bir İstanbul florası yazmaya yöneltmemiştir. Onun özen gösterdiği konu, İstanbul bitkilerinden bir koleksiyon oluşturmak ve mevcut yayınlarda adı geçen İstanbul bitkilerine yenilerini ilave edebilmektir.

A.Baytop, 1964'te Farmakognozi Enstitüsü'nden ayrılıp, o yıl Eczacılık Fakültesi içinde kurulan Farmasötik Botanik Kürsüsü'nün yönetimine getirildikten sonraki dönemlerde, örnek toplamak işlemlerini Trakya ve Anadolu'ya yöneltmiş, ancak emekliliği yaklaştığı yıllarda ve emeklilik döneminde uzun gezilerden vazgeçerek tekrar İstanbul bitkilerine dönmüş ve başlıca İstanbul içi bitkileri ile yetinmiştir. 1985 ve 1987'de yayımladığı iki makale, şehir içi bitkileri ile ilgilidir. En nihayet, İstanbul florasının son durumunu belirten uzun bir çalışma yapmış, 2002 tarihini ve *İstanbul Yöresi Bitkileri* adını taşıyan bu yayını teksir etmiştir. Bu çalışmasının bir özetini 2009'da yayımlamıştır.

A.Baytop'un bu yayımından edindiğimiz bilgilere göre (Baytop 2002, s.51), Ekim 2001'de yapılan bir sayımda, ISTE'de saklı bulunan İstanbul ilinden toplanmış örneklerin toplam sayısı 8500 kadardır ve bu örneklerin 5870'i, yani % 70'i üzerinde toplayıcı olarak A.Baytop'un adı bulunmaktadır.

İkinci kaynak olarak başvurduğumuz *Flora of Turkey*'e (1965-2000) gelince, bu eserde yer alan, A.Baytop tarafından toplanmış İstanbul örneklerinin sayısı 271'dir. Bunların 80'i Anadolu yakasından, 191'i Avrupa yakasından toplanmıştır. Şunu ilave edelim ki, *Flora of Turkey*'de kaydı bulunan ISTE'nin İstanbul örneklerinin sayısı 349'dur. Buna göre A.Baytop'un örnekleri, ISTE örneklerinin % 78'ini oluşturmaktadır.

Göze çarpan bir nokta, ISTE'deki İstanbul örnekleri arasında, *Flora of Turkey*'deki İstanbul yöresi bitkilerine ilave getirebilecek, *Flora*'nın ne ilk ne de ikinci süplemanı içinde yer almamış 160 kadar örnek bulunduğu. Bu örneklerin sayısı, araştırmalar devam ettikçe devamlı olarak artmaktadır.

Trakya gezileri

İstanbul'a yakınlığı ve floristik bakımdan az araştırılmış bir bölge oluşu dolayısıyla A.Baytop, İstanbul dolaylarından sonra ikinci bir araştırma bölgesi olarak Trakya'yı ele almıştır. İstanbul dışı Trakya illerine ilk gezisini, 4 Haziran 1954'te Tekirdağ'a yapmış, bu geziyi 1959, 1960 ve 1961 de üç gezi takip

etmiştir. Birkaç sene aradan sonra, 1966-1980 yılları arasında Trakya gezilerini sıklaştırmış ve bu süre içinde günü birlik veya 2-3 günlük 50 kadar gezi gerçekleştirmiştir. 1988 ve 1990'da birer kısa gezi yaptıktan sonra, Trakya gezilerine son vermiştir.

A.Baytop'un Trakya gezileri, Trakya florası ve Türkiye florası bakımından çok verimli olmuştur:

ISTE'nin örnek kayıt defterlerinden anlaşılacağı üzere, A.Baytop bu herbaryuma, yabani ve yetiştirilmiş bitkilerden oluşan 7470 Trakya örneği kazandırmıştır. Trakya teriminden tabiatıyla, İstanbul ve Çanakkale illerinin Avrupa'daki bölümleri ile Trakya'daki diğer üç ilimizin (Tekirdağ, Kırklareli, Edirne) toplamı anlaşılmalıdır. Buna karşılık *Flora of Turkey*'de (1965-2000) onun 746 Trakya örneği yer almıştır.

Trakya'daki gezileri sayesinde A.Baytop, bilim için yeni olan 2 türün tipörneklerini toplamıştır. Tipörnekler E ve ISTE'de saklıdır:

Tripleurospermum baytopianum E.Hossain (Compositae), A1(E) Çanakkale, 27.ıv.1968. (*Flora of Turkey*, cilt 5:301'de toplayıcı adı A.Baytop olarak düzeltilmelidir).

Cirsium baytopiae Davis et Parris (Compositae), A1(E) Tekirdağ, 15.vii.1973.

Gene Trakya'daki gezilerinde topladığı örneklerle A.Baytop, Avrupa florasına 2 tür ilave etmiştir. Bu türler *Flora Europaea*'da (1972 ve 1976) kayıtlı değildir:

Alkanna tubulosa Boiss. (Boraginaceae), A1(E) Tekirdağ, 25.ıv.1978.

Valerianella orientalis (Schlecht.) Boiss. et Bal. (Valerianaceae), A1(E) Tekirdağ, 4.v.1971.

A.Baytop, her Trakya gezisinde topladığı örnekleri tayin ettikten sonra, bölge için yeni kayıt teşkil eden türleri *Biologi, Türk Biologi Dergisi, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Mecmuası, Türk Botanik Dergisi* gibi yerli dergilerde ve *Willdenowia* dergisinde (Almanya) yayımlamıştır. 1966-1980 arasında yaptığı geziler ardından yayımladığı bu tip makalelerin sayısı 20 kadardır. Bunlardan biri, 1981 tarihli bir sonuçlandırma makalesidir: Baytop, A. Une contribution à la flore de la Turquie d'Europe, *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 17:15-21. Bu makalede A.Baytop, *Flora of Turkey*'in ilk 6 cildine (1965-1978) ISTE'den Trakya florasına ilave edilen 84 takson adını ve bunların Trakya'daki yayılışını vermiştir. Bunlardan 67'si kendisi tarafından, geri kalanı ISTE'deki diğer elemanlar tarafından toplanmıştır.

Bu 67 türden 59'u, Anadolu'da yetiştiği *Flora of Turkey*'de kayıtlı olmakla beraber, Trakya'da varlığı A.Baytop tarafından saptanmış olup, *Flora of Turkey*'e Trakya florası için ilave teşkil etmektedir.

Gene *Flora of Turkey*'deki örnek kayıtlarına göre, A.Baytop'un Trakya örnekleri arasında, Trakya'da varlığı yalnızca onun örnekleri sayesinde kanıtlanmış olan 216 takson vardır. Bunlardan 29'u yalnızca Trakya'dan kayıtlıdır ve Anadolu'dan henüz toplanmamıştır, dolayısıyla Trakya için ve Türkiye için ilk kayıtlardır.

Görülüyor ki, A.Baytop'un Trakya bölgesinde gerçekleştirdiği floristik araştırma gezilerinde topladığı bitki örnekleri, P.H.Davis'in *Flora of Turkey* projesine bir yardımda bulunduğu gibi, hem Trakya florası hem de Türkiye florasındaki boşlukların hiç olmazsa bir kısmının doldurulması olanağını sağlamıştır.

Anadolu gezileri

A.Baytop, ilk Anadolu gezilerini Farmakobotanik ve Genetik Enstitüsü'nde, Prof. Dr. A. Heilbronn'un yanında asistan olarak çalışmaya başladığı 1943 yılından sonra yapmıştır. İlki, Prof.Heilbronn'un tertiplelediği ve asistanların da katıldığı Temmuz 1945'te yapılan Uludağ gezisidir. Bunu Mayıs 1946'da gene müştereken yapılan Güneybatı Anadolu gezisi takip etmiştir. Toplanan örnekler, Enstitü içinde yeni kurulan ISTF'ye (İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Herbaryumu) yerleştirilmiştir.

A.Baytop, ilk özel bitki koleksiyonunu İsviçre'de 1947-1949 yılları arasında oluşturmuştur. Bu yıllarda doktora çalışmaları için Zürich'te bulunurken, kendi başına veya arkadaşları ile birlikte yaptığı gezilerde veya hocası Prof. H.Flück'ün düzenlediği öğrenci gezilerinde örnek toplamış, tayin etmiş ve Türkiye'ye 601 İsviçre bitkisi örneği içeren bir koleksiyonla dönmüştür. Bu koleksiyondaki ilk örnekler Nisan 1947 ve son örnekler Ekim 1948 tarihlerini taşır. Bu koleksiyonu A.Baytop ISTE'ye bağışlamıştır.

Haziran 1949'da İstanbul'a dönen A.Baytop, Tıp Fakültesi Eczacı Mektebi Farmakognozi Enstitüsü'ne asistan olarak girdikten sonra, ilk Anadolu gezisini, Ağustos 1949'da, üzerinde çalışacağı *Helichrysum* türlerinden materyel toplamak ve diğer bitkilerden de Enstitü herbaryumu için örnek almak amacıyla Uludağ'a yapmıştır. Bu ilk geziyi, Marmara bölgesinde yaptığı nispeten kısa geziler ve Anadolu'nun diğer taraflarında yaptığı daha uzun geziler takip etmiştir. Gezilerinin başlıca amacı, Türkiye florasını tanımak, üzerinde çalışacağı familyalardan ve cinslerden elinden geldiği kadar çok sayıda örnek toplamak, rastladığı her türden gerekli miktarda örnek alarak

Fakülte herbaryumuna yerleştirmek, ve bundan başka bitkilerin yerel adlarını saptamak olmuştur.

ISTE'deki kayıt defterlerinden anlaşılacağı üzere, A.Baytop Anadolu'nun Marmara bölgesinde (İstanbul hariç) 25 kadar bitki toplama gezisi yapmıştır. Daha uzaklara yaptığı Anadolu gezilerinin sayısı 75 kadardır. En son, emekliliğinin ilk yılı olan 1987'de üç kısa Anadolu gezisi yapmış ve bundan sonra 1996'ya kadar Anadolu'dan pek az bitki toplamıştır. Bu tarihten sonra da, ancak İstanbul bitkileri ile ilgilenmiştir. İstanbul bitkilerine ilgisi, ISTE'ye yeni örnekler kazandırmasını, İstanbul florasına, hatta Trakya florasına ilave teşkil eden türler toplamasını sağlamıştır.

Gene ISTE'deki kayıtlardan anlaşılacağı üzere, A.Baytop'un bu herbaryumda mevcut olan ve Türkiye'nin Anadolu bölümünden toplanmış bulunan örneklerinin sayısı yaklaşık 16000 kadardır. Orijinal koleksiyonu ISTE'dedir, fakat ANK, E, EGE, G, K ve Hb.Hub.-Mor.'da da örnekleri vardır.

ISTE dışında, A.Baytop'un Anadolu gezileri hakkında bilgi verebilecek ikinci bir kaynak, *Flora of Turkey*'dir (1965-2000). Bu eser içinde kayıtları bulunan örnekler arasında A.Baytop'un da örnekleri vardır. Yapılan taramaya göre, *Flora of Turkey*'de kaydı bulunan A.Baytop'un Anadolu örneklerinin sayısı 1130'dur ve bunlar Anadolu'nun 60 ilinden toplanmıştır. Bu sayılar, onun yurdun hemen her yöresini imkan dahilinde gezmek ve çeşitli yörelerden çok sayıda örnek toplamak istemiş olmasına bir kanıttır.

Gene *Flora of Turkey*'den öğrendiğimize göre, A.Baytop'un Anadolu gezileri Türkiye florasına bilim için yeni 8 tür ve 3 alttür kazandırmıştır. Tipörnekler 1971-1980 yılları arasında toplanmıştır ve ISTE, E ve K'da saklı bulunmaktadır. Dört örnekte toplayıcı yalnız kendisidir. Dördü eşi T.Baytop ile birlikte, üçü asistanı E.Tuzlacı ile birlikte toplanmıştır. Tipörneklerin adları, sistematik sıraya göre dizilerek, toplandığı yer ve tarih bildirilerek aşağıda verilmiştir:

Roemeria carica A.Baytop (Papaveraceae), C2 Muğla, 3.v.1980.

Gypsophila baytopiorum Kit Tan (Caryophyllaceae), C9 Hakkari, 22.v.1981 (T.Baytop ile birlikte).

Lycium anatolicum A.Baytop et R.Mill (Solanaceae), B3 Eskişehir, 26.viii.1974.

Stachys baytopiorum Kit Tan et Yıldız (Labiatae), C8 Mardin, 7.vi.1971 (T.Baytop ile birlikte).

Allium eldivanense N.Özhatay (Liliaceae), A4 Çankırı, 18.vii.1976 (T.Baytop ile birlikte).

Allium sivasicum N.Özhatay et Kollmann (Liliaceae), B6 Sivas, 22.vii.1978.

Asphodeline damascena (Boiss.) Baker subsp.*gigantea* E.Tuzlacı (Liliaceae), C6 Gaziantep, 23.vi.1977. (E.Tuzlacı ile birlikte).

Asphodeline damascena (Boiss.) Baker subsp.*ovoidea* E.Tuzlacı (Liliaceae), C6 Maraş, 23.vi.1977 (E.Tuzlacı ile birlikte).

Crocus baytopiorum Mathew (Iridaceae), C2 Denizli, 20.ii.1973.

Crocus speciosus Bieb.subsp.*ilgazensis* Mathew (Iridaceae), C4 Çankırı, 7.x.1972 (T.Baytop ile birlikte).

Iris purpureobracteata B.Mathew et T.Baytop (Iridaceae), C2 Denizli, 10.vi.1973 (E.Tuzlacı ile birlikte).

Yakın bir tarihte betimlenmiş yeni bir *Gladiolus* (Iridaceae) türü, A.Baytop'un tipörnekler listesine ilave edilmelidir: *Gladiolus attilae* Kit Tan, B.Mathew et A. Baytop. Soğanları, Haziran 1988'de Doğu Özgür tarafından B7 Elazığ'dan toplanıp İstanbul'a getirilmiş ve Ahmet Attila'nın bahçesinde yetiştirilmiştir. A.Baytop, 22.vi.1991'de bu bitkilerden çiçekli örnekler almış ve ISTE'ye yerleştirmiştir. Örneklerinin yeni bir tür temsil ettiği anlaşılmış ve adı ve betimi, *Phytologia Balcanica* dergisinin Nisan 2006 sayısında yayımlanmıştır.

Gene *Flora of Turkey* tarandığında, bilim için yeni olmamakla beraber bazı tür ve alttürlerin Anadolu'da varlığı yalnızca A.Baytop'un örnekleri sayesinde kanıtlanmış olduğu görülür. Bu taksonların sayısı 18'dir, 10'u yerli, 8'i yetiştirilmiş bitkilere aittir. Örneklerin 13'ünde toplayıcı A.Baytop yalnızdır, 5'inde yanında ikinci bir toplayıcı vardır.

A.Baytop'un Anadolu gezileri, floristik katkılar dışında, ikinci bir yarar sağlamıştır: bitkilerimizin yerel adlarının saptanması. Onun bu konuya merakı, henüz Farmakobotanik ve Genetik Enstitüsü'nde asistan iken, Mayıs 1946'da Prof.A.Heilbronn'un yönetiminde yapılan Güneybatı Anadolu gezisi sırasında başlamıştır. Daha sonra yaptığı bütün gezilerde bu konuya önem vermiş, her vesile ile öğrendiği Türkçe bitki adlarını, bitkinin Latince adını ve yetiştiği yöreyi de kaydederek, "Bitkilerimizin yerli adları" adını verdiği bir dizi makale içinde açıklamış, 1968-1994 arasında yayımladığı 6 makale içinde 450 kadar yerel bitki adı tanıtmıştır.

Asuman Baytop'un yazdığı ve çevirdiği kitaplar

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognozi Enstitüsü'nde asistan olarak çalışmaya başladığı 1949 yılından, Eczacılık Fakültesi'nin Farmasötik Botanik Anabilim Dalı direktörü iken emekliye ayrıldığı 1987 yılına kadarki dönem içinde, ve daha sonra emekliliği sırasında sürdürdüğü bilimsel çalışmalar boyunca, A.Baytop'un yapmış olduğu

yayımların listesi elimizde mevcuttur. Kitapları bakımından bu liste gözden geçirildiğinde, onun biri çeviri olan 5 ders kitabının, ders ve araştırmalara yardımcı nitelikte 2 sözlüğünün ve araştırma niteliğinde olan 2 kitabının listede yer aldığı görülmektedir. Bu kitapları yakından inceledik ve aşağıda tanıttık.

1. A.Baytop'un ilk kitabı bir çeviridir. Bu kitap, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'nda 1952-1955 yılları arasında Galenik Farmasi Enstitüsü direktörü olarak çalışmış bulunan Prof.Dr.Carl Heinz Brieskorn'un (1913-1985), mukavelesi gereğince göreve başladığı tarihten itibaren üç yıl içinde yazmakla yükümlü olduğu ders kitabıdır. Prof.Brieskorn kitabını Almanca yazmıştır. Kitabı Türkçe'ye çevirdiği sırada A.Baytop, Farmakognozi Enstitüsü'nde doçent olarak görevlidir. Kitap, Galenik Farmasi dersini gören eczacı öğrencilerine ilaç şekilleri ve onların nasıl hazırlandıkları hakkında özet bilgiler vermektedir. Prof. Brieskorn, mukavelesine sadık kalarak faydalı bir ders kitabı yazmış, fakat İstanbul'da fazla kalmayarak üç yıl içinde Almanya'ya dönmüştür. Kitabın künyesi şöyledir:

İlaç Şekilleri ve Hazırlanmalarının İلمي Esasları --- 216 sayfa, İstanbul Üniv.Yayımları No.618, Osman Yalçın Matbaası, İstanbul 1955.

2. A.Baytop'un, Farmakognozi Enstitüsü'nde görevli olduğu 1949-1964 yılları arasındaki dönemde üstlendiği görevlerden biri, öğrencilerin mikroskopi pratiklerini yönetmek olmuştur. Bu uygulamalarda öğrencilerin eline vermek için anatomik bir atlas hazırlamış ve ilk baskısını 1959'da yayımlamıştır. Kitapta bitki anatomisi hakkında genel bilgiler verdikten sonra, drogları mikroskopik olarak teşhis edebilmek için tayin anahtarları düzenlemiş, toz halindeki drogların mikroskop altındaki görünüşlerini açıklayan şekiller çizmiş ve bunları levhalar halinde sunmuştur. İlk baskıdan sonra, ihtiyaç üzerine 1965, 1970, 1972, 1975, 1981 ve 1987'de ilaveli baskılar yapmış ve 8 inci baskıyı 1992'de gerçekleştirmiştir. Bu son baskıda 137 şekil vardır. Bunlardan 70'i, 66 drogu mikroskopik olarak tanıtan levhalar şeklindedir. İlk baskı ile son baskının künyeleri aşağıdaki gibidir:

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 87 sayfa, İstanbul Üniv.Yayımları No.829, Tıp Fak.No.35, Kader Matbaası, İstanbul 1959.

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 8 inci baskı, 191 sayfa, İstanbul Üniv.Yayımları No.3678, Eczacılık Fak.No.60, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul 1992. ISBN: 975-404-255-1.

3. İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun 16 Temmuz 1964 tarihli bir kararıyla, Eczacılık Fakültesi içinde bir Farmasötik Botanik Kürsüsü kurulduğu zaman, A.Baytop yeni kürsünün direktörlüğüne atanmış ve bu şekilde,

Farmakognozi dalında 15 yıl hizmet verdikten sonra, bu daldan ayrılmıştır. Yeni kürsüde, öğretimle ilgili ilk işlerinden biri olarak, A.Baytop bir Farmasötik Botanik ders kitabı yazmıştır. Bu kitabında, bitki sistematiginden kısaca bahsettikten sonra, eczacılık ve tıpta kullanılan faydalı bitkileri, 1948 Türk Kodeksi'nde kayıtlı olanları, Türkiye'de yerli veya yetiştirilmiş olarak rastlananları, sistematik sıra içinde özellik, yayılış ve kullanılışları ile tanıtmıştır. Birinci baskısı 1967 tarihini taşıyan bu kitap, daha sonraları bazı ilaveler, kısıtlamalar veya değişikliklerle 1972, 1977, 1983, 1991, 1996'da yeni baskılar vermiştir. İlk ve son baskılarının künyeleri şöyledir:

Farmasötik Botanik --- 312 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.1243, Eczacılık Fak.No.6, Baha Matbaası, İstanbul 1967.

Farmasötik Botanik Ders Kitabı --- 6 ıncı baskı, 315 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3637, Eczacılık Fak. No.58, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul 1996.

4. A.Baytop'un Farmasötik Botanik pratik çalışmalarında öğrenci eline verdiği ilk kitap, çizgi resimli bir atlas niteliğindedir. Kitabın amacı, değişik yaprak, çiçek ve meyva şekilleriyle bitkilerin morfolojik özelliklerini belirtmek, tıbbi bitkilerimizden ayrıntılı resimler vererek onların tanıttıcı özelliklerini ve ait oldukları familyaların karakterlerini ortaya koymak ve bu bitkilerin Türkiye'deki yayılışlarını göz önüne sermektir. 1978 tarihini taşıyan ilk baskıda, 46 bitkinin yaprağına ve 9 bitkinin meyvasına ait 54 şekil verilmiş, 52 bitkinin genel görünüşü ve ayrıntıları levhalar halinde sunulmuş, 34 familyanın tanıttıcı karakterleri açıklanmış, 66 bitkinin yurdumuzdaki yayılışı 50 harita üzerinde işaretlenmiştir. Resim ve haritalarıyla bu atlas, yazarın *Farmasötik Botanik* adlı ders kitabını tamamlamaktadır. Kitabın ikinci baskısı 1985'te yapılmıştır. İkinci baskı, birinci ile aynıdır. Küçük bir farkı, yayılış haritalarının yarıya küçültülmüş olmasıdır. Her iki baskının künyeleri aşağıdaki gibidir:

Tıbbi Bitkiler Atlası --- 192 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.2421, Eczacılık Fak. No.26, Baha Matbaası, İstanbul 1978.

Tıbbi Bitkiler Atlası --- 2 nci baskı, 168 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No. 3332, Eczacılık Fak. No.42, Acar Matbaacılık Tesisleri, İstanbul 1985.

5. Tıbbi Bitkiler Atlası'nın 2 nci baskısından 8 yıl sonra, 1993'te A.Baytop aynı konuda yeni bir baskı yayımlamıştır. Bu baskı birçok ilavelerle genişletilmiş olduğu için, onu yeni bir uygulama kitabı olarak kabul etmek doğru olur. Bu kitapta, ilk baskılardaki yaprak ve meyvalara ait 54 şekle ve bitkileri çizgi resimler ile tanıtan 52 levhaya ilaveten, yassıltılarak kurutulmuş bitki örneklerinden fotokopi yolu ile hazırlanmış 64 bitki resmi bulunmaktadır.

Resimli bölümün ardından, tıbbi bitkilerimizin yurdumuzdaki yayılışı hakkında bilgi verilmiş, ancak harita sayısı 50'den 20'ye indirilmiştir. Ardından, bugüne kadar yayımlanmış 4 Türk Kodeksi arasından tıbbi bitkiler bakımından en zengin olan 1948 Türk Kodeksi'nde kayıtlı bitkilerin bir listesi verilmiştir. Bu listede 143 bitki türü adı, tür adları verilmemiş 5 cins adı ve gene tür adları verilmemiş bir familya adı vardır. Daha sonra kitapta adı geçen 59 familyanın tanıtıcı karakterleri özetlenmiş ve en nihayet Türkiye florasındaki çiçekli bitkilerin familyalarını tayin etmek için geniş bir anahtar düzenlenmiştir. Bu anahtarda 139 familya yer almaktadır. Bu kitabın künyesi şöyledir:

Farmasötik Botanik Uygulamaları --- 222 sayfa, İstanbul Üniv.Eczacılık Fak.No.66, Rektörlük No.3778, Dilek Matbaası, İstanbul 1993. ISBN: 975-404-323-X.

6. A.Baytop'un emeklilik döneminde yazdığı bir kitabı da, bitkilerin Latince adlarındaki niteleyiciler (epitetler) ile ilgilidir. Yazar, niteliyicilerin anlamlarının bilinmesinin, hem bilgi verici, hem de akılda tutma bakımından yararlı olduğuna inanarak, kendi kitabı olan *Farmasötik Botanik Ders Kitabı*'nda adı geçen bitkilerin (tıbbi bitkilerin) ve P.H.Davis'in *Flora of Turkey* adlı eserinde yer alan bitkilerin (Türkiye bitkilerinin) bilimsel Latince adlarındaki niteleyicilerin anlamlarını açıklayan bir sözlük hazırlamış ve bir ön bahis içinde, niteleyicilerin yapısı, düzenlenmesi, cins adına uyumluluğu, kökenleri, yazımı vs. hakkında genel bilgiler vermiştir. Türk adları taşıyan epitetleri ayrı bir liste halinde sunmuştur. Sözlükte 7600 kadar epitet yer almıştır. Ders kitabına yardımcı bir nitelikte olan bu sözlüğün künyesi şöyledir:

Bitkilerin Bilimsel Adlarındaki Niteleyiciler ve Anlamları --- 294 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3889, Eczacılık Fak. No.69, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul 1995. ISBN: 975-404-397-3.

7. A.Baytop'un yazdığı ikinci bir sözlük, P.H.Davis'in *Flora of Turkey*'ini kullanırken, onu anlamada yardımcı olabilecek İngilizce-Türkçe bir botanik sözlüğüdür. Yazar, *Flora*'dan seçtiği kelimelerin Türkçe karşılıklarını vermiş, yine bu eserden seçtiği cümleler ilavesiyle kelimenin anlamını açıklığa kavuşturmak istemiştir. Sözlüğe, sistematik kitaplarından ve biyoloji sözlüklerinden aldığı birçok kelime eklemiştir. Kitabın sonundaki şekiller kelime anlamlarına açıklık getirmektedir. Sözlükte 5600 kadar kelime tanıtılmıştır. Kitabın künyesi aşağıdaki gibidir:

İngilizce-Türkçe Botanik Kılavuzu --- 375 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.4058, Eczacılık Fak. No.70, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul 1998. ISBN: 975-404-482-1.

8. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'nun (ISTE) korunması, bakımı ve geliştirilmesi sorumluluğunu üstlenmiş olan Farmasötik Botanik Anabilim Dalı başkanı A.Baytop, bu herbaryumda saklı bulunan Türkiye bitkileri örneklerini gözden geçirerek onları listeleyen bir katalog hazırlamak istemiş ve TÜBİTAK'tan gördüğü destek ile araştırmalarını tamamlayarak, iki cilt (1984 ve 1988) ve bir ek (1992) halinde bu katalogu yayımlamıştır. Katalogda Türkiye'nin yerli ve yetiştirilmiş bitkilerinden 6012'sinin adı vardır. Katalogun künyeleri şöyledir:

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumundaki Türkiye Bitkileri I. Pteridophyta, Gymnospermae, Dicotyledones --- 194 sayfa, TÜBİTAK, Proje no. TBAG-493, İ.Ü.Fen Fak. Prof.Dr. Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi, İstanbul 1984.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumundaki Türkiye Bitkileri II. Monocotyledones --- 88 sayfa, TÜBİTAK, Proje no. TBAG-807, İ.Ü.Fen Fak. Prof.Dr. Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi, İstanbul 1988.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumundaki Türkiye Bitkileri III. Birinci Ek --- 24 sayfa, TÜBİTAK Yayın-Dağıtım Daire Başkanlığı, Ankara 1992.

9. A.Baytop emekli olduktan sonra, araştırmalarını Türkiye'de botanik eğitimi tarihi ve Türkiye florası tarihçesi konularında yoğunlaştırmış ve araştırma sonuçlarını dergilerde yayımlamıştır. İlk makalesi 1989 tarihlidir. Yazar bu konulardaki makalelerini bir kitap içinde biraraya getirmek istemiş ve 41 makalesini, bunlardan 6 sına yazar olarak iştirak etmiş olan Prof.Feza Günergun'un editörlüğü altında, 2003 yılında İstanbul'da yayımlamıştır. Makalelerini 8 bölüm altında toplamıştır: Seyahatnameler; Türkiye bitkilerinin saptanmasında büyük emekleri olan araştırmacılar; Osmanlı döneminde Türkiye'de botanik eğitimi; 1933 Üniversite reformunun ilk botanik öğretim üyeleri; Farmasötik Botanik ders kitapları; İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Botanik Anabilim Dalı'nda öğretim ve araştırma (1964-1998); İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu; Diğer konular. Bir yıl sonra, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), bu kitabı kendi yayınlarının Akademik Dizisi içine almak istemiş ve Ekim 2004'te 2500 adet olarak Akademik Dizinin 3 üncü sayısı olmak üzere, üç makale ve iki dizin ilavesiyle, gene Prof.Feza Günergun'un editörlüğü altında, ciltli olarak Ankara'da basmıştır. Her iki baskının künyeleri şöyledir:

Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları --- 510 sayfa, Çetin Matbaacılık, İstanbul 2003.

Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları --- 574 sayfa, TÜBİTAK Yayınları, Akademik Dizi 3, Yenigün Matbaası, Ankara 2004. ISBN: 975-403-340-4.

Asuman Baytop'un Yayın Listesi

Prof. A. Baytop, eczacılık öğrenciliğinin son yılı olan 1943'ten 2010 yılına kadar geçen süre içinde yaptığı yayınların sayısı 260 kadardır. Bu sayı içine basılı veya teksir halinde dağıtılmış araştırma makaleleri, kongre bildirileri, bilimsel konuşmalar, kısa notlar, ilk baskı ve baskısı yinelenmiş kitap ve kitapçıklar, bir başka yazarın kitabı içinde yer alan makaleler, kitap tanıtımları ve kitap önsözleri dahildir.

1943

Vitaminler --- *Farmakolog* 13:71-77

1945

İhtiva ettikleri eterik yağ step bitkilerine hayat savaşında bir fayda temin eder mi? (A.Heilbronn ile birlikte) --- *İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Mektebi 1944-1945 Mezunları Yıllığı*: 65-66.

1947

Sığıla ağacı (Liquidambar orientalis Mill.) ve sıgala yağı (Styrax liquidus) --- *Farmakolog* 17(4,5,6):73-81.

1949

Contributions à l'étude pharmacognosique de 4 espèces alpines d'Achillea --- 98 sayfa, Doktora tezi, E.T.H., Zürich.

Drogların hazırlanması (çeviri: Prof.Dr.H.Flück, The Conservation of drugs, *Pharmaceutical Journal*, 22.XI.1947) --- *Farmakolog* 19(11):367-374.

1950

Yalancı bir Benzoe hakkında (çeviri: Prof.Dr. L.Rosenthaler, Über eine falsche Benzoe, *Pharm. Acta Helv.* XI:416,1949) --- *Farmakolog*, Ocak 1950:5-6.

Tabii azulenler ve kamazulen --- *Farmakolog*, Eylül 1950:301-308.

1951

Eterik yağların tarifi hakkında --- *Farmakolog*, Mart 1951:137-139.

Drog tozlarının mikroskopik-kantitatif analizi, Likopodium metodu --- 16 sayfa, *Farmakognozi Enstitüsü Yayınları* No.12.

Elma yağı, l'essence de la Salvia triloba L.f. --- *Farmakolog* 21(5):198-200.

L'Achillea micrantha M.B., la plante et l'essence --- *Farmakolog* 21(6):242-244.

1953

Esanslar (eterik yağlar) --- 28 sayfa, *Eczacı Kütüphanesi Neşriyatı* No.4, İstanbul.

1954

La Salvia virgata Jacq., la plante et l'essence --- *Folia Pharmaceutica* 3(1):3-6.

Başlıca esanslar --- 30 sayfa, *Eczacı Kütüphanesi Neşriyatı* No.25, İstanbul.

1955

İlaç Şekilleri ve Hazırlanmalarının İlmî Esasları (Almanca'dan çeviri, yazar Prof. Dr. C. H. Brieskorn) --- 216 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.618, Osman Yalçın Matbaası, İstanbul.

4.Türk Biyoloji Kongresinin botanik gezileri --- *Biologi* 5(4):158-167.

1957

Isparta ve Beyşehir havalilerinde bir botanik gezi --- *Biologi* 7(1):1-11.

1958

Soğuksu-Yeşilköy gezisi --- *Türk Biyoloji Dergisi* 8(4):90-91.

1959

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 87 sayfa, İstanbul Üniv.Yayınları No.829, Tıp Fak.Yayınları No.35, Kader Matbaası, İstanbul.

1960

Juniperus nana Willd. meyvası üzerinde farmakognostik araştırmalar (N.Tanker ile birlikte) --- *İstanbul Üniv. Tıp Fak. Mec.*23(1):113-127.

Halkalı-Florya gezisi --- *Türk Biyoloji Dergisi* 10(4):139-141.

1961

Sur une différenciation microscopique des feuilles de Digitalis ferruginea, lanata et trojana --- *Pharmaceutica Acta Helv.* 36:1-5.

Trakya'da botanik gezilerimiz --- *Türk Biyoloji Dergisi* 11 (2):38-43.

Anadolu'nun yabancı solanaseleri --- *Eczacılık Bülteni* 3 (8):136-151. (Takdim tezi).

G.V.Aznavour ve İstanbul florası --- *Türk Biyoloji Dergisi* 11 (3):87-95.

1962

Digital yapraklarının mikroskopik tefriki --- *Folia Pharmaceutica* 4 (10):526-530.

Dactyloctenium aegyptium'un Anadolu'da mevcudiyeti hakkında --- *Türk Biyoloji Dergisi* 12 (2):67-69.

Aydos ve Kayışdağ havalisinin çiçekli bitkileri (Contribution à la florule d'Aydos et de Kayışdağ) --- *Türk Biyoloji Dergisi* 12 (3):75-112.

1963

Anadolu *Hyoscyamus*'ları üzerinde araştırmalar (M.Tanker ile birlikte) --- *İstanbul Üniv. Tıp Fak. Mec.* 25 (3):259-268.

Bioklimatik bakımdan polinoz (N.Tekül ile birlikte) --- *Hidroklimatoloji Yıllığı* 3:111-120.

Türkiye'nin flora ve vejetasyonuna genel bir bakış (R.Denizci ile birlikte, Almanca'dan çeviri, yazar Prof. Dr. C. Regel) --- 42 sayfa ve bir harita, *Ege Üniv. Fen Fak. Monografiler Serisi* No.1, İzmir.

İstanbul florasına ait üç gramine hakkında --- *Türk Biyoloji Dergisi* 13 (1):7-11.

Helichrysum graveolens M.B. bitkisi üzerinde araştırmalar --- *Folia Pharmaceutica* 5(1):594-597. (Doçentlik tezi).

1965

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 2 nci baskı, 108 sayfa, Baha Matbaası, İstanbul.

Yalancı iki adamotu (N.Tanker ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 1 (1):1-8.

1966

Une liste des Graminées de la flore d'Istanbul --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 2 (1):14-45.

1967

Farmasötik Botanik --- 312 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.1243, Eczacılık Fak. No.6, Baha Matbaası, İstanbul.

1968

Türkiye'nin Akdeniz bölgesi vejetasyonu --- *V.Türk Biyoloji Kongresi Tebliğleri* (İstanbul 10-15 Temmuz 1967):185-189.

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 4 (1):50-54.

Bitkilerimizin yerli adları --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 4 (1):55-58.

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe II --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 4(2):77-81.

1969

The genus *Phalaris* in Turkey --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 5 (1):9-26.

The genus *Setaria* in Turkey --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 5 (1):34-45.

Trakya Gramineleri I: Arundineae (The grasses of European Turkey I: Arundinae) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 5 (3):119-129.

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe III --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 5(3):143-146.

Trakya Gramineleri II: Aeluropodeae (The grasses of European Turkey II: Aeluropodeae) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 5 (3):175-177.

1970

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 3 üncü baskı, 153 sayfa, Baha Matbaası, İstanbul.

Trakya'da *Typha* cinsi (The genus *Typha* in Turkey-in-Europe) (F.Öktem ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 6 (2):53-64.

ISTE Herbariyumu'ndaki Türkiye bitkileri örnekleri I: Pteridophyta ve Gymnospermae (Turkish material in ISTE Herbarium I: Pteridophyta and Gymnospermae) (N.Özocak ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 6 (2):65-79.

Trakya florasına yeni ilaveler (Nouvelles contributions à la flore de la Turquie d'Europe -- *Türk Biyoloji Dergisi* 20 (1-4):128-131.

1971

Trakya ve İstanbul çevresi bitkileri üzerinde sistematik araştırmalar I: Apocynaceae (Étude systématique des plantes de la Turquie d'Europe et des environs d'Istanbul I: Apocynaceae) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (1):11-29.

Trakya'da *Euphorbia* cinsi (The genus *Euphorbia* in Turkey-in-Europe (G.Ertem ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (1):42-55.

Türk kitle zamkının menşei ve terkihi hakkında (On the origin and the composition of Turkish gum tragacanth) (T.Gözler ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (1):56-65.

Trakya ve İstanbul çevresi bitkileri üzerinde sistematik araştırmalar II: Solanaceae (Étude systématique des plantes de la Turquie d'Europe et des environs d'Istanbul II:Solanaceae) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (2):109-137.

Hyoscyamus leptocalyx üzerinde botanik araştırma (Une étude botanique sur l'*Hyoscyamus leptocalyx*) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (2): 138-146.

Polygala venulosa S. et Sm.'in Türkiye'de mevcudiyeti hakkında (La présence de *Polygala venulosa* S. et Sm. en Turquie) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 7 (2):147-148.

1972

Trakya'da *Ephedra* cinsi (The genus *Ephedra* in Turkey-in-Europe) (H.Argöksel ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 8 (1):55-62.

Farmasötik Botanik --- 2 inci baskı, 383 sayfa, Baha Matbaası, İstanbul.

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 4 üncü baskı, 191 sayfa, Baha Matbaası, İstanbul.

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe IV (Trakya florası üzerinde bazı notlar IV) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 8 (2):109-114.

1973

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe V (Trakya florası üzerinde bazı notlar) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 9 (1): 85-87.

1975

Fakültemizin Herbariyumu -- *İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 1974 Öğrenci Yıllığı*, (yılıktaki sayfalara numara verilmemiştir).

Trakya ve İstanbul çevresinde Orobanche cinsi (The genus Orobanche in Turkey-in-Europe and around Istanbul) (N.Özhatay ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 11(1):65-81.

Quelques notes sur la flore de la Turquie d'Europe VI (Trakya florası üzerinde bazı notlar VI) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 11 (2):193-196.

ISTE Herbariyumu'ndaki Türkiye bitkileri örnekleri II: Ranunculaceae ve Paeoniaceae (Turkish material in ISTE Herbarium II:Ranunculaceae and Paeoniaceae) (N.Özhatay ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 11 (2):227-253.

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 5 inci baskı, 191 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.2121, Eczacılık Fak. No.21, Baha Matbaası, İstanbul.

1976

Güney-Batı Anadolu'nun yerli, kültür ve tıbbi bitkilerine kısa bir bakış --- *Biyoloji Dergisi* 26:17-27.

Honaz dağının bitkileri I (The flora of Honaz dağı I) (E.Tuzlacı ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 12 (1):30-74.

Abant çevresinin tıbbi bitkileri --- *I. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı*, 17-18 Mayıs 1976, İstanbul.

1977

ISTE Herbariyumundaki Türkiye bitkileri örnekleri III: Nymphaeaceae, Berberidaceae, Papaveraceae (Turkish material in ISTE Herbarium III: Nymphaeaceae, Berberidaceae, Papaveraceae) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 13 (1):10-26.

Thlaspi praecox en Turquie (Türkiye'de Thlaspi praecox) (N.Özhatay ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.*13 (1):27-28.

ISTE Herbariyumu'ndaki Türkiye bitkileri örnekleri IV: Cruciferae (Turkish material in ISTE Herbarium IV: Cruciferae) --- *İstanbul Ecz. Fac. Mec.*13 (1):62-97.

Poa jubata en Turquie (Türkiye'de Poa jubata) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 13 (1):119-120.

Farmasötik Botanik --- 3 üncü baskı, 407 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No. 2311, Eczacılık Fak. No.25, Baha Matbaası, İstanbul.

Nonea --- Davis, P.H., Materials for a flora of Turkey XXXIV: Boraginaceae, Gentianaceae, Solanaceae --- *Notes RBG Edinburgh* 35 (3):299-300.

Lycium --- Davis P.H., Materials for a flora of Turkey XXXIV: Boraginaceae, Gentianaceae, Solanaceae (R.R.Mill ile birlikte) --- *Notes RBG Edinburgh* 35 (3):313-314.

Botanikte adlandırma --- *Biyoloji Dergisi* 27 (2-4):113-132.

1978

Tıbbi Bitkiler Atlası --- 192 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.2421, Eczacılık Fak.Yay. No.26, Baha Matbaası, İstanbul.

Nonea --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.6, Edinburgh, s.404-414.

Solanaceae --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.6, Edinburgh, s.437-458.

Deux espèces nouvelles pour la flore de la Turquie (Türkiye florası için yeni iki tür) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.*14 (1):59-60.

Türkiye'de Papaveraceae familyası --- *II. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı*, Ankara 25-27 Mayıs 1978, Bildiri Özetleri, s.3.

A contribution to the flora of Sultandağları (Sultandağları florasına bir katkı) (G.Dökmeci ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 14 (1):144-156.

1979

Honaz dağının bitkisel örtüsü (E.Tuzlacı ile birlikte) --- *TÜBİTAK VI. Bilim Kongresi Biyoloji Sektöründe Tebliğleri*, Ankara 17-21 Ekim 1977, s.195-201.

Türkiye'de Acorus calamus - *Ankara Ecz. Fak. Mec.* 9 (1-2):12-17.

Akdeniz makisi --- Fransızca'dan çeviri: Tomaselli, R., Le maquis méditerranéen, *Naturopa* 26:6-8(1976), İ.Ü. Eczacılık Fakültesi Farmasötik Botanik Kürsüsü'nde yapılan konuşma.

1980

Amasya ve Akdağ florası üzerinde yeni gözlemler (K.Akpınar ile birlikte) --- *Doğa, TBAG, Seri A*, 4 (1):6-9.

A new Silene from Turkey (V.Melzheimer ile birlikte) --- *Notes RBG Edinburgh* 38(3):449-451.

Rare plants and endemics in Turkey-in-Europe (H.Demiriz ile birlikte) --- *İstanbul Üniv.Fen Fak.Mec.*, Seri B, 45:109-111.

Türkiye'de Araceae familyası ve özellikle Acorus calamus --- *III. Bitkisel İlaç Hammaddesi Toplantısı*, 26-28 Mayıs 1980, İzmir.

Sistematiğin prensipleri, Tıbbi Bitkiler Sistematiği dersine yardımcı notlar --- Almanca'dan çeviri: Teppner, H., *Grundlage der Systematik, Studienhilfe zur Vorlesung Systematik der Arzneipflanzen*, 2.Auflage, Graz (1977). İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Kürsüsü'nde yapılan konuşma.

1981

Alkaloids from Turkish samples of Papaver orientale and P.pseudo-orientale (J.D.Phillipson, A.Scutt, N.Özhatay, G.Sarıyar ile birlikte) --- *Planta Medica* 43:261-271.

Une contribution à la flore de la Turquie d'Europe --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 17:51-54.

Amaranthus tricolor L. (H.Demiriz ile birlikte) --- Greuter, W. (ed.), Med-Checklist Notulae 3, *Willdenowia* 11:29.

Vincetoxicum fuscatum (Hornem.) Reichb.fil. subsp.boissieri (Kusn.) Browicz (H.Demiriz ile birlikte) --- Greuter, W. (ed.), Med-Checklist Notulae 3, *Willdenowia* 11:31.

Alkanna tubulosa Boiss. (R.R.Mill ile birlikte) --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 4, *Willdenowia* 11:272.

Lonicera implexa Ait. --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 4, *Willdenowia* 11:274.

Ceratophyllum demersum L. (R.R.Mill ile birlikte) --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 4, *Willdenowia* 11:274-275.

Bitkisel Drogaların Anatomik Yapısı -- 6 ncı baskı, 191 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.2828, Eczacılık Fak. No.31, Fatih Matbaası, İstanbul.

1982

Türkiye'nin çok yıllık Papaver türleri --- Baytop, T. (ed.), *Türkiye'nin Papaver Türleri Üzerinde Araştırmalar*, İstanbul Üniv.Yayınları No.3065, Eczacılık Fak.No.34, s.15-21.

Türkiye'nin tek yıllık Papaver türleri (M.Saraçoğlu ile birlikte) --- Baytop, T. (ed.), *Türkiye'nin Papaver Türleri Üzerinde Araştırmalar*, İstanbul Üniv. Yayınları No.3065, Eczacılık Fak. No.34, s.28-32.

Türkiye'de Typha cinsi --- *TÜBİTAK VII. Bilim Kongresi Biyoloji Sektörünü Tebliğleri*, Kuşadası 6-10 Ekim 1980, TÜBİTAK Yayını No.480. s.615-620.

Systematic studies on annual Papaver species of Turkey (M.Saraçoğlu ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 18:25-44.

Deux nouvelles aracées pour la flore de la Turquie --- *İstanbul Ecz. Fak Mec.* 18:60-64.

Beta trigyna Waldst. et Kit. --- Greuter,W., Raus,Th.(eds.), Med-Checklist Notulae 5, *Willdenowia* 12:38.

Suaeda splendens (Pourret) Gren.et Godron (P.H.Davis ile birlikte) --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 5, *Willdenowia* 12:41.

Ipomoea purpurea (L.) Roth --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 5, *Willdenowia* 12:43.

Hypericum thasium Griseb. --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 5, *Willdenowia* 12:45.

1983

Farmasötik Botanik --- 4 üncü baskı, 416 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3158, Eczacılık Fak. No.36, Dilek Matbaası, İstanbul.

A new Roemeria from Turkey --- *Notes RBG Edinburgh* 41 (2):281.

Sedum acre L. --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 7, *Willdenowia* 13:85.

Erodium gruinum (L.) L'Hér. --- Greuter,W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 7, *Willdenowia* 13:97.

1984

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'ndaki Türkiye Bitkileri I, *Doğa Bilim Dergisi*, A2, 8 (1):147-149.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'ndaki Türkiye Bitkileri I. Pteridophyta, Gymnospermae, Dicotyledones --- 199 sayfa, TBAG 493 no'lu proje, İ.Ü. Fen Fak. Prof. Dr. Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi, İstanbul.

Duckweeds (Lemnaceae) in Turkey (P.Uotila, E.Landolt ile birlikte) --- *Webbia* 38:839-844.

Typhaceae --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.8, Edinburgh, s.558-563.

Tür kavramı --- İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Bilim Dalı'nda yapılan konuşma.

Species nedir --- İngilizce'den çeviri: Ivimey-Cook, R.H., What is a species, *The Cactus and Succulent Journal of Great Britain*, s.30-32 (1977). İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Bilim Dalı'nda yapılan konuşma.

1985

Les espèces de Papaver indigènes en Turquie --- *XVIIIème Semaine Médicale Balkanique*, İstanbul 30 Août - 4 Septembre 1984, Résumés II, s.311.

Tıbbi Bitkiler Atlası --- 2 nci baskı, 168 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3332, Eczacılık Fak. No.42, Acar Matbaacılık Tesisleri, İstanbul.

Comparison of chemical and botanical studies of Turkish Papaver belonging to the section Pilosa (A.Öztekin, M.Hutin, J.P.Foucher, R.Hocquemiller, A.Cavé ile birlikte) -- *Planta Medica* 5:431-434.

Phalaris --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.9, Edinburgh, s.366-370.

Molinia --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.9, Edinburgh, s.539-540.

Arundo --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.9, Edinburgh, s.561-562.

Phragmites --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.9, Edinburgh, s.562-563.

Cortaderia --- Davis, P.H. (ed.), *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol.9, Edinburgh, s.564.

The flora of the "Yıldız Park" at Istanbul (İstanbul "Yıldız Parkı"nın florası) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 21:86-97.

Une drogue anatolienne: les inflorescences de l'*Origanum acutidens* (Bir Anadolu drogu: *Origanum acutidens*'in çiçek durumları) (G.Melikoğlu ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 21:128-136.

Akdeniz bölgesinde doğanın korunması sorunları karşısında bir bitki taksonomistinin görüşleri --- İngilizce'den çeviri: Greuter, W., Mediterranean conservation as viewed by a plant taxonomist, *Webbia* 34 (1): 87-99(1972). İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Bilim Dalı'nda yapılan konuşma.

IUCN Red Data Book Kategorileri nasıl kullanılır --- İngilizce'den çeviri: *How to use the IUCN Red Data Book Categories* (1980). İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Bilim Dalı'nda yapılan konuşma.

1986

Une drogue peu connue en Turquie: l'ajowan (Türkiye'de az bilinen bir drog: nanahan) -- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 22:54-60.

Des graminées à ajouter à la flore de la Turquie d'Europe (Trakya florasına ilave gramineler) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 22:61-64.

Nepeta nuda L. subsp. *albiflora* (Boiss.) Gams --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 12, *Willdenowia* 15:422.

Satureja suaveolens (Sm.) Watzel-Zeman --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 12, *Willdenowia* 15:422-423.

Teucrium scordium L. subsp. *scordium* --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 12, *Willdenowia* 15:423.

1987

Bitkisel Drogaların Anatomik Yapısı --- 7 nci baskı, 191 sayfa, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayını, Rektörlük No.3470, Fakülte No.52, Gençlik Basımevi, İstanbul.

Wild plants on sale in Istanbul florists (İstanbul çiçekçilerinde satıldığı görülen yabancı bitkiler) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 23:29-32.

Acacia cyanophylla Lindley --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 14, *Willdenowia* 16:441.

Acacia karroo Hayne --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 14, *Willdenowia* 16:441.

Cytisus scoparius (L.) Link subsp. *scoparius* --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 14, *Willdenowia* 16:442.

Ulex europaeus L. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-checklist Notulae 14, *Willdenowia* 16:447.

1988

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'ndaki Türkiye Bitkileri II --- *Doğa TU Tıp ve Eczacılık Dergisi* 12 (3):212-213.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'ndaki Türkiye Bitkileri II. Monocotyledones --- 88 sayfa, TBAG 807 no'lu proje, İ.Ü. Fen Fak. Prof. Dr. Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi, İstanbul.

Trakya'nın su bitkileri --- *Trakya Florası Sempozyumu*, Edirne 28-29 Nisan 1988, Bildiri Özetleri, s.2.

1989

Rhamnus alaternus L. subsp. *alaternus* --- in Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 15, *Willdenowia* 19:47.

Eczacılık öğretimimizde ilk botanik ders kitabı: *Éléments de Botanique* (C.A. Bernard) -- *Acta Pharmaceutica Turcica* 31 (2) supl.:73-78.

The genus *Roemeria* in Turkey --- Kit Tan (ed.), *Plant Taxonomy, Phytogeography and related subjects, The Davis and Hedge Festschrift*, Edinburgh, s.65-70.

Zehirli bitkilerin mikroskopik tanımı --- Baytop, T. (ed.), *Türkiye'de Zehirli Bitkiler, Bitki Zehirlenmeleri ve Tedavi Yöntemleri*, İstanbul Üniv. Yayınları No.3560, Eczacılık Fak.No.54, Gençlik Basımevi, İstanbul, s.131-205.

Bitkilerimizin yerli adları II --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 13 (3):329-336.

Our plant's local names III (Bitkilerimizin yerli adları III) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 25:23-27.

An aromatic drug from South Anatolia: The inflorescences of *Micromeria barbata* (Güney Anadolu'dan aromatik bir drog: *Micromeria barbata*'nın çiçek durumları) (G.Melikoğlu ile birlikte) --- *İstanbul Ecz. Fak. Mec.* 25:29-36.

1990

Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde adı geçen bitkiler --- Baytop, T. (ed.), *I.Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, İstanbul 11 Mayıs 1990, Mustafa Nevzat Eczacılık, Tıp ve Kültür Evi Yayınları, İstanbul, s.7-9.

1991

Türkiye'de kullanılan yabancı ve yetiştirilmiş aromatik bitkiler --- *Doğa Türk Eczacılık Dergisi* 1 (2):76-88.

Tıbbi bitkilerimizin yerli adları hakkında --- *Ziraat Mühendisliği* 239:25-26.

Bitkilerimizin yerli adları IV --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 15 (3):268-276.

Farmasötik Botanik --- 5 inci baskı, 315 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3637, Eczacılık Fak. 58, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul.

1992

1839-1960 yılları arasında İstanbul'da basılmış Farmasötik Botanik ders kitapları --- *Prof.Dr.Sarım Çelebioğlu Anısına Bilimsel Toplantı* (düzenleyen Prof. Dr. Turhan Baytop), İstanbul 18 Mayıs 1992, Bildiri Özetleri, s.8.

Trakya ve Türkiye florasına ilave kayıtlar --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 16 (1):15-17.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumu'ndaki Türkiye Bitkileri III, birinci ek --- 24 sayfa, TÜBİTAK Yayın-Dağıtım Daire Başkanlığı, Ankara.

Bitkisel Drogların Anatomik Yapısı --- 8 inci baskı, 191 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3678, Eczacılık Fak. No.60, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul.

Flora Orientalis'in yazarı E.Boissier'nin Anadolu gezileri hakkında --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 16 (2):137-139.

1839-1960 yılları arasında İstanbul'da basılmış Farmasötik Botanik ders kitapları (The textbooks of Pharmaceutical Botany published at Istanbul between 1839 and 1960) -- *Marmara Üniv. Eczacılık Dergisi* 8 (1):65-85.

Yüksek mantarlar hakkında genel bilgiler --- İ.Ü. Eczacılık Fak. Farmasötik Botanik Bilim Dalı'nda yapılan konuşma.

1993

Peter Hadland Davis'i (1918-1992) anmak için --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 17(1): Editör'e Mektup.

Arthur Huber-Morath (1901-1990) --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 17(3):I-II.

Farmasötik Botanik Uygulamaları --- 222 sayfa, İstanbul Üniv. Eczacılık Fak.No.66, Rektörlük No.3778, Dilek Matbaası, İstanbul.

1994

Bitkilerimizin yerli adları V --- *Türk Botanik Dergisi* 18(2):113-115.

Dr.Esad Şerefeddin Köprülü (1866-1942) ve botanikle ilgili çalışmaları (F.Günergun ile birlikte) --- *II. Türk Eczacılık Tarihi Sempozyumu*, Ankara 6-7 Mayıs 1994, Bildiri Özetleri, s.33.

Türkiye'nin makrofungusları ile ilgili bir yayın listesi --- *Türk Botanik Dergisi* 18(3):175-185.

Ord.Prof.Dr.Alfred Heilbronn'un (1885-1961) İstanbul Üniversitesindeki bilimsel faaliyetleri (The scientific activities of Ord.Prof.Dr.Alfred Heilbronn (1885-1961) at the University of Istanbul) --- *Marmara Üniv. Eczacılık Dergisi* 10 (1):51-66.

1995

ISTE elli yaşında --- *Turkish Journal of Botany* (Türk Botanik Dergisi) 19 (1): Editör'e Mektup.

Prof. Dr. Turhan Baytop'un Türkiye tıbbi bitkileri ve florası'nın tanınmasına katkıları --- Üvey, D. (ed.), *Prof.Dr.Turhan Baytop, 75. doğum yılı nedeniyle*, İstanbul, s.22-25.

Türkiye'de modern botanik eğitiminin başlangıcı ve Dr. C. A. Bernard'ın katkıları (The beginning of modern botanical education in Turkey and the contribution of Dr. C. A. Bernard) (F.Günergun ile birlikte) --- *Türk Tıp Tarihi Yıllığı (Acta Turcica Historiae Medicinæ)* II:135-152.

Bitkilerin Bilimsel Adlarındaki Niteleyiciler ve Anlamları --- 294 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3889, Eczacılık Fak. No.69, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul.

Polygonum nepalense Meissner in Turkey (Kit Tan ile birlikte) --- *Doğa Türk Botanik Dergisi* 19 (6):601-602.

Conyzanthus squamatus (Spreng.) Tamamsch. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), *Med-Checklist Notulae* 16, *Willdenowia* 25:172.

Galinsoga parviflora Cav. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), *Med-Checklist Notulae* 16, *Willdenowia* 25:172.

Senecio sylvaticus L. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), *Med-Checklist Notulae* 16, *Willdenowia* 25:172.

Reseda aucheri Boiss. subsp.*rotundifolia* (Müll.Arg.) Rech.f. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), *Med-Checklist Notulae* 16, *Willdenowia* 25:173.

Cymbalaria muralis P.Gaertner et al. subsp. muralis --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 16, *Willdenowia* 25:174.

Parietaria officinalis L. --- Greuter, W., Raus, Th. (eds.), Med-Checklist Notulae 16, *Willdenowia* 25:175.

1996

Fanny Andrews Shepard'ın (1856-1920) Türkiye bitkileri koleksiyonu ve Türkiye florasına katkıları --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 20 (1):1-6.

Farmasötik Botanik Ders Kitabı --- 6 ncı baskı, 315 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.3637, Eczacılık Fak. No.58, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul.

P.H.Davis'in Flora of Turkey'indeki tür ve türaltı niteleyicileri --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 20 (3):213-220.

Dr.Şerafettin Tevfik Tertemiz (1879-1957) ve botanikle ilgili yayınları (F.Günergun ile birlikte) --- *III. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, Eskişehir 3-4 Haziran, Bildiri Özetleri, s.3.

The presence of *Cyperus glomeratus* L. in Turkey --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 20 (6):535-536.

Dr.Esad Şerefeddin Köprülü (1866-1942) ve botanikle ilgili çalışmaları (F.Günergun ile birlikte) --- *Marmara Üniv. Eczacılık Dergisi* 12 (2):97-115.

1997

The presence of *Logfia minima* (Sm.) Dumort. (Compositae) in Turkey (A. J. Byfield ile birlikte) --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 21 (4):245-246.

Atatürk'ün Üniversite Reformu ile Türkiye'ye gelen Ord. Prof. Dr. Leo Brauner'in İstanbul Üniversitesi'ndeki bilimsel çalışmaları --- Terzioğlu, A., Lucius, E. (eds.), *Türk Tıp Tarihi Yıllığı (Acta Turcica Historiae Medicinae)* IV:102-113.

Tanıdığım Marcel Chaigneau --- Nicolas, M., Mat, A., Üvey, D. (eds.), *Eczacı kimyager Marcel Chaigneau ve 60 yıllık bilimsel araştırmaları*, İstanbul, s.5-6.

1960'dan bu yana Türkiye'de basılmış Farmasötik Botanik ders kitapları --- *Herba Medica*, Sayı 2:13-17.

Alfred Heilbronn ve Leo Brauner'in Türkiye'deki biyolojiye katkıları --- Orient Institut der Deutschen Morgenlaendischen Gesellschaft tarafından İstanbul'da 5-7 Aralık 1997 de düzenlenen "*Türkiye'deki Sürgün Alman Bilim adamları 1933-1945*" adlı sempozyumda sunulan bildiri, İstanbul.

1998

Türkiye Makrofungusları ile ilgili yayınlar --- Mat, A. (ed.), *Türkiye'de Mantar Zehirlenmeleri ve Zehirli Mantarlar*, TÜBİTAK Matbaası, Ankara, s.164-183.

Önsöz --- Mat, A., *Türkiye'de Mantar Zehirlenmeleri ve Zehirli Mantarlar*, 1.baskı, TÜBİTAK Yayınları, Ankara. (2. baskı: Nobel Tıp Kitabevleri, 2000, İstanbul).

Mehmet Ali Paşa (1837-1914) ve botanik ile ilgili yayınları (F.Günergun ile birlikte) --- *IV.Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, İstanbul 4-5 Haziran 1998, Bildiri Özetleri, s.10-11.

Prof.Dr.Nebahat Yakar (1915-1997) ve botanikle ilgili çalışmaları --- *IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, İstanbul 4-5 Haziran 1998, Bildiri Özetleri, s.9.

Flora Hellenica vol.1 (1997) --- *Turkish Journal of Botany* 22(2):143.

Three alien species new to the flora of Turkey (A. J. Byfield ile birlikte) --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 22 (3):205-208.

Hekimbaşı Salih Efendi (1816-1895) ve botanikle ilgili yayınları (F.Günergun ile birlikte) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları II*, s.293-317 ve 415-417.

Dr.Şerafettin Tevfik Tertemiz (1879-1957) ve botanikle ilgili yayınları (F.Günergun ile birlikte) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları II*, s.349-360 ve 420.

İngilizce-Türkçe Botanik Kılavuzu --- 375 sayfa, İstanbul Üniv. Yayınları No.4058, Eczacılık Fak. No.70, İ.Ü.Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul.

1999

Taxus cinsi hakkında --- *Herba Medica*, Sayı 4:15-19.

Kitap tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 4:26-33.

Kitap tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 5:23-24.

Osmanlı dönemi yayınlarında uçucu yağlar --- Kırimer, N., Mat, A. (eds.), *Essential Oils, in honour of Prof.Dr.K.Hüsnü Can Başer on his 50th birthday*, Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir, s.68-86.

Bir hastane hekimi Dr. Mehmet Kamil Berk (1878-1958), mesleki faaliyetleri ve bilimsel yayınları --- Lucius, E. ve diğ. (eds.), *Arslan Terzioğlu'na armağan, 60. doğum yılı anısına*, İsis, İstanbul, s.453-464.

Osmanlı döneminde Türkiye'ye modern botanik'in girişi ve gelişmesi (F.Günergun ile birlikte) --- Eren, G., Çiçek, K., Oğuz, C. (eds.), *Osmanlı*, cilt 8, *Bilim*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, s.471-480.

2000

Pierre Belon (1517-1564) ve Doğu Akdeniz gezisinin botanik yönü -- *Herba Medica*, Sayı 6:14-19.

Kitap tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 6:22-23.

Mehmet Ali Paşa (1837-1914) ve botanikle ilgili yayınları (F.Günergun ile birlikte) --- *IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, İstanbul 4-5 Haziran 1998, Bildiriler, E.Dölen (ed.), Marmara Üniv. Yayınları No.657, Eczacılık Fak.No.15, İstanbul, s.105-123.

Prof. Dr. Nebahat Yakar (1915-1997) ve botanikle ilgili çalışmaları --- *IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı*, İstanbul 4-5 Haziran 1998, Bildiriler, E.Dölen (ed.), Marmara Üniv. Yayınları No.657, Eczacılık Fak. No.15, İstanbul, s.219-228.

Papaver lateritium --- *Curtis's Botanical Magazine*, Vol.17, Part 2:72-76.

Joseph Pitton de Tournefort (1656-1708) ve Doğu seyahatnamesi'nin botanik değeri --- *Herba Medica*, Sayı 7:8-17.

Kitap tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 7:27-30.

Türkiye makrofungusları ile ilgili yayımlar, --- Mat, A. (ed.), *Türkiye'de Mantar Zehirlenmeleri ve Zehirli Mantarlar*, İlaveli 2.baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, s.191-207. Ek Liste 1 (Haz. A Baytop, A. Mat, s.208-211).

Prof.Turhan Baytop'un yurtiçi araştırma gezileri, İSTE içindeki koleksiyonu ve Türkiye florasına katkıları --- 15 s., İstanbul. Bu çalışmanın büyük bir kısmı, T.Baytop'un *Anadolu Dağlarında 50 Yıl* adlı kitabı (2000 ve 2001) içinde yayımlanmıştır, İstanbul s.145-152.

2001

Kitap Tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 8:25-31.

Yayın Tanıtımı --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* III (1):99-102.

2002

Book Review: Endemic Plants of Greece, The Peloponnese --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 26(3):195.

Bir Farmakognozi uygulama kitabı: Fenn-i hurdebin --- *Herba Medica*, Sayı 9:9-11.

Kitap tanıtma --- *Herba Medica*, Sayı 9:20-22.

Önsöz --- Sandalcı, G. ve M. (eds.), *Belgelerle Türk Eczacılığı I/2, 1840-1948*, Dr.Nejat F.Eczacıbaşı Vakfı Yayını, İstanbul.

Dr.Mehmet Niyazi ve botanikle ilgili yayımları (1905-1917) (F.Günergun ile birlikte) --- *Acta Pharmaceutica Turcica* 44:133-144.

İstanbul Yöresi Bitkileri --- 64 sayfa, İstanbul.

2003

Book Review: Flora Hellenica Volume 2(2002) --- *Turkish Journal of Botany (Türk Botanik Dergisi)* 17(5):431.

Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları --- 510 sayfa, Çetin Matbaacılık, İstanbul.

Carolus Linnaeus (1707-1778) ve Species plantarum (1753) --- 21 sayfa, İstanbul.

Species Plantarum'un yayımlanışının 250. yılında: Bitki sistematığının babası Carolus Linnaeus ve ünlü yapıtı --- *Bilim ve Ütopya* 112:38-43.

Özel bir botanik bahçesi: Baytoplar'ın bahçesi --- 15 sayfa, 6 renkli resim. İstanbul.

2004

P.Belon ve J.P.de Tournefort'un seyahatnamelerindeki Türkiye bitkileri --- *Kebikeç* 17:205-223.

Prof.Dr.Turhan Baytop'un (1920-2002) araştırma konuları ve bilimsel yayımları --- *Turhan Baytop Anı Kitabı*, yayına hazırlayan İstanbul Üniv. Eczacılık Fak. Farmakognozi Anabilim Dalı, İstanbul Üniv. Eczacılık Fak. Yay. No.81, s.135-150.

Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları --- 574 sayfa, TÜBİTAK Yayınları, Akademik Dizi 3, Ankara.

Ondokuzuncu yüzyıl sonlarında Anadolu'da bir bitki toplayıcısı: Paul Sintenis (1847-1907) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VI (1):1-14.

Kısa ömürlü bir dergi: *Herba Medica* --- *Calamus Bayer* 2 (6):12-15. Aynı makale, Hatemi, H. ve Kazancıgil, A. (eds.), *Tıp Tarihi Araştırmaları* 13(2005):213-217'de yayımlanmıştır.

2005

XIX. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'da bir bitki toplayıcısı: Rémi Aucher-Éloy (1793-1839) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VI (2): 71-78.

2006

Gladiolus attilae (Iridaceae), a new species from East Anatolia, Turkey (Kit Tan ve Brian Mathew ile birlikte) --- *Phytologia Balcanica* 12 (1):71-73, Sofia.

Onsekizinci yüzyılın ikinci yarısında Doğu Akdeniz Bölgesinde bir bitki toplayıcısı John Sibthorp (1758-1796) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VII (2):131-138.

Ondokuzuncu yüzyılın ortalarında Anadolu'da bir bitki toplayıcısı: Theodor Kotschy (1813 -1866) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VII (2):139-148.

Book Review: Flora Hellenica Bibliography of A. Strid --- *Phytologia Balcanica* 12(3):444, Sofia.

Ondokuzuncu yüzyılda Anadolu'da bir bitki toplayıcısı: Eugène Bourgeau (1813-1877) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VIII (1):97-103.

Ondokuzuncu yüzyılda Anadolu'da bir bitki toplayıcısı: Benjamin Balansa (1825-1891), (M.Nicolas ile birlikte) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* VIII (1):105-112.

2007

Theodor von Heldreich (1822-1902) and his Turkish collections (K.Tan ile birlikte) --- *International Symposium 7th Plant Life of South West Asia*, 25-29 June 2007, Eskişehir, Book of Abstracts, PL-2.

Kuzey Anadolu'da Amerikalı bir bitki toplayıcısı: Carl Tobey (1918-1991) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları VIII* (2):77-82.

Prof. Kâmil Karamanoğlu'nun (1920-1976) botanik gezileri ve bitki koleksiyonu --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları VIII* (2):83-89.

2008

İstanbul florasının bir tarihçesi --- bkz. E.Yeşilada et al., *Kayışdağı'nın Çiçekleri*, Yeditepe Üniv. Yay. No.49, s.IV-VII, İstanbul.

Theodor von Heldreich (1822-1902) and his Turkish collections (K.Tan ile birlikte) --- *Turkish Journal of Botany* 32(6):471-479.

The Turkish plant collection of Hofrat Prof.Carl Haussknecht (1838-1903) --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları IX* (1-2):165-170.

Prof. Kurt Krause'nin (1883-1963) Türkiye florası ile ilgili gezileri ve yayınları --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları IX* (1-2):171-182.

Edward Kent Balls (1892-1984), bitki toplayıcısı ve yetiştiricisi --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları X* (1):103-108.

Otto Schwarz'ın 1900-1983 Anadolu florasına katkıları --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları X* (1):109-114.

2009

Note on the flora of Istanbul --- *Acta Pharmaceutica Scientia* 51:5-8, İstanbul

Walter Siehe'nin (1859-1928) Anadolu bitkileri koleksiyonu --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları X* (2):97-102.

Joseph Bornmüller'in (1862-1948) Anadolu'da bitki toplama gezileri --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları X* (2):103-114.

2010

Scrophularia cryptophila (Scrophulariaceae) from Istanbul and Lady Lister --- *Acta Pharmaceutica Scientia*, 52: 117-120.

Plant collectors in Anatolia (Turkey) --- *Phytologia Balcanica* 16 (2): 187-213, Sofia.
http://www.bio.bas.bg/~phytolbalcan/PDF/1_2/16_2_03_Baytop.pdf

Bir hastane hekimi Dr. Mehmet Kamil Berk (1878-1958), mesleki faaliyeti ve bilimsel yayınları --- http://www.bilimtarhi.org/pdfs/mehmet_kamil.pdf (1999 yılında yayımlanan makalenin genişletilmiş şeklidir).

Hikmet Birand'ın (1904-1972) Anadolu bitkileri koleksiyonu --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları XI* (1-2): 321-329

Hüsnü Demiriz (1920-1999) ve Türkiye bitkileri koleksiyonu --- Günergun, F. (ed.), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları XI* (1-2): 331-336